

Filozofická fakulta Ostravské univerzity

Informace o přijímacích zkouškách podle studijních programů

1. Studijní program Český jazyk a literatura Bc.

Forma přijímací zkoušky: písemná

Varianta studijního programu:

- a) Du-Cj Vz
- b) Hi-Cj Bc
- c) Aj-Cj Bc
- d) Aj-Cj Vz
- e) Fj-Cj Vz
- f) Nj-Cj Vz
- g) Cj-Aj Bc
- h) Cj-Aj Vz
- i) Cj-Bi Vz
- j) Cj-Du Vz
- k) Cj-Fi Bc
- l) Cj-Fj Vz
- m) Cj-Ge Vz
- n) Cj-Hi Vz
- o) Cj-Hv Vz
- p) Cj-La Vz
- q) Cj-Ma Vz
- r) Cj-Ps Vz
- s) Cj-Rj Bc
- t) Cj-Rj Vz
- u) Cj-Sj Vz
- v) Cj-So Bc
- w) Cj-Tv Vz
- x) Cj-Vv Vz
- y) Cj-ZSV Vz
- z) CjL completus

Test z Českého jazyka a literatury - varianta A

Úplné zadání písemné přijímací zkoušky nebo její části (u testů s výběrem odpovědi správné řešení):

Přijímací zkouška z českého jazyka a literatury (Bc.)

Jméno a příjmení, univerzitní číslo .....

Svým podpisem stvrzuji, že jsem způsobilý(á) konat písemný test.

Podpis: .....

Jazyková část (písemný test)

Není-li uvedeno jinak, správnou možnost označte zakroužkováním příslušného písmena. U úloh, které stojí na výběru z možností, existuje jen jedna správná odpověď. Maximum je 50 bodů. Správné odpovědi u úkolu 1 jsou hodnoceny po 2 bodech, u úkolů 2–3 po 1 bodu a u úkolů 4–13 po 3 bodech. Body se neodečítají. Časová náročnost: 40 minut.

Text k úkolu č. 1:

MORFÉM

Základní jednotka vnitřní struktury slova, která spojuje určitou formu s určitým významem. Morfémy jsou standardně identifikovány na základě principu opakovatelnosti. Podle něj určitá část formy slova reprezentuje morfém tehdy, opakuje-li se ve stejném významu i v jiném kontextu, tj. i u jiných slov. Podle tohoto principu lze např. slovo *lod'-stv-o* rozdělit na tři morfémy: *lod'*, *stv*, *o*, protože forma *lod'* se ve významu ‚lod‘ opakuje i u jiných slov, jako např. u jména *lod'* nebo u slovesa *na-lod-i-t*, forma *stv* se ve významu ‚soubor‘ opakuje i u slov jako *obyvatel-stv-o* n. *rostlin-stv-o* a forma *o* se ve významu ‚nenásobný subjekt‘ opakuje i u slov jako *měst-o* nebo *piv-o*. Forma, která reprezentuje morfém ve struktuře slova, se označuje jako *morf* a vztah mezi morfy jednoho morfému se označuje jako [alomorfie](#). Význam morfému se někdy označuje jako *sémém* (tj. lexikální význam) a *gramém* (tj. gramatický význam), přičemž gramémy jsou definovány pomocí gramatických rysů jako [plurál] nebo [životnost]. Morfémy, které vyjadřují více gramatických rysů zároveň, a mají tedy komplexní gramém, se označují jako [kumulativní morfémy](#) n. *portmanteau morfémy*.

Zdroj: *CzechEncy – Nový encyklopedický slovník češtiny*. URL: <https://www.czechency.org/slovník>, upraveno.

1. Rozhodněte o pravdivosti následujících tvrzení. Zakroužkujte ANO, nebo NE.

Morfémy jsou jednotky ryze formální, nemají význam.

ANO – NE

Forma *lod'* je morfém, protože se objevuje i u jiných slov.

ANO – NE

Morfy jsou formy jednoho morfému ve struktuře slova.

ANO – NE

Gramatický rys [plurál] můžeme označit za sémém.

ANO – NE

Kumulativní morfémy vyjadřují více sémantických rysů zároveň.

ANO – NE

Text k úkolu č. 2:

A: Překvapilo ji, že si ho prve nevšimla; ušla několik kroků jeho směrem a měla pocit, že slyší chřestivý zvuk. Nevěděla, jestli má zůstat stát na místě, jít dál, nebo se vrátit. Rukama se snažila nahmatat nějaký opěrný bod, ale zdálo se jí, že se ocitla ve vzduchoprázdnu; dokonce ani pod nohama necítila nic, co by připomínalo podlahu. Konečně se rozhodla a pohnula se kupředu.

B: Jednoho deštivého léta se Monika rozhodla navštívit svou babičku v jejím osamělém venkovském domě. Věděla, že se tam nebude mít moc dobře, protože babička byla velmi zvláštní a v poslední době se chovala ještě podivněji než obvykle. Přesto se rozhodla, že se za ní podívá, protože už ji neviděla celé roky.

C: Monika se snažila myslet na něco jiného, ale zvuky byly stále hlasitější, až se zdálo, že jsou uvnitř její hlavy. Začala mít pocit, že se děje něco špatného, a odhodlala se jít zkontrolovat, co se děje.

D: Když Monika dorazila k babiččině domu, byla už unavená, takže si šla lehnout do postele hned poté, co se přivítala se svou hostitelkou. Ale když se snažila usnout, slyšela divné zvuky ze sklepa. Bylo to, jako by někdo chodil po schodech.

E: Jakmile se dostala do sklepa, zjistila, že tam nikdo není. Ale když se vracela nahoru, najednou uslyšela děsivý šepot: „Moniko, já jsem tady.“ Otočila se, ale pořád nebylo nic vidět – jen když se podívala pozorněji, spatřila v temnotě malé zelené světlo.

Zdroj: ChatGPT. URL: <https://chat.openai.com/>, upraveno.

2. Seřad'te jednotlivé části textu (A–E) za sebou tak, aby byla dodržena textová návaznost.

1 _____ 2 _____ 3 _____ 4 _____ 5 _____

Text k úkolu č. 3:

_____ je jediný větný člen, který má v koncepci české školské syntaxe vazbu na dva slovní druhy – na podstatné jméno (příp. číslovku či zájmeno) a _____. Z perspektivy větných členů se typicky váže na přísudek a na _____ (např. *Gabriel přišel unavený*), nebo na _____ (např. *viděla ho opilého*). Z hlediska tvarosloví se tento větný člen může vyskytovat i ve formě _____ (např. *vstávaje, namohl si záda*).

3. Doplňte na vynechaná místa v textu po jednom jednoslovném výrazu, který stylisticky i významově zapadá do kontextu věty.

Text k úkolu č. 4:

Slovní druh s názvem ***** typicky označuje relativně časově velmi stabilní „entity“ („předměty“, „objekty“), tj. jsou názvy osob (*muž, Petr*), zvířat (*kočka, Micka*), konkrétních věcí (*stůl*), abstraktních pojmů (*pravda*), kvantit (*milion, litr*), míst (*vesnice, Lhota*), časových intervalů (*rok, Vánoce*) aj., ale označují taky vlastnosti (*čern, skromnost*), děje a stavy (*četba, čtení*).

Zdroj: *CzechEncy – Nový encyklopedický slovník češtiny*. URL: <https://www.czechency.org/slovník>, upraveno.

4. Který z následujících výrazů lze doplnit na vynechané místo (*****), aby smysl textu zůstal zachován?

- (A) substantiva
- (B) prepozice
- (C) partikule
- (D) adjektiva

5. Označte větu, ve které je pravopisná chyba.

- (A) *Ostravská univerzita podporuje používání nástrojů s prvky umělé inteligence, pokud je jejich užití v souladu se zásadami etického a odpovědného chování.*
- (B) *Pro zájemce o studium, kteří si nejsou výběrem svého budoucího oboru jistí připravilo naše poradenské centrum skupinový workshop.*
- (C) *Programy v bakalářské a navazující magisterské formě tvoří jak povinné předměty, tak volitelné disciplíny.*
- (D) *Studenti se při zadávání a odevzdávání kvalifikační práce řídí termíny stanovenými harmonogramem akademického roku Filozofické fakulty Ostravské univerzity.*

6. Označte tvrzení, které je pravdivé.

- (A) Slovo *pětinasobný* obsahuje 5 slabik, 11 písmen, 12 hlásek.
- (B) Správný fonetický přepis slova *zpravidla* je [zpravidla].
- (C) Ve větě *Ve studiu se mu daří* je slovo *studiu* příklonka.

(D) Ve spojení *za rohem* je slovní přízvuk standardně na slově *rohem*.

7. Označte tvrzení, které je pravdivé.

- (A) Slovo *lékař* vzniklo odvozováním.
- (B) Slovo *přednáška* je předná-
- (C) Kořenem slova *domovní* je *-movní-*.
- (D) Předponou ve slově *vzpružit* je *vzp-*.

8. Označte tvrzení, které je pravdivé.

- (A) Instrumentál plurálu substantiva *knihovna* je *knihovnách*.
- (B) Ve větě *Klášřiny úspěchy rodinu těšily* je slovo *Klášřiny* přídavným jménem.
- (C) Slovo *Vánoce* patří mezi podstatná jména látková.
- (D) Výraz *a* řadíme pouze mezi spojky slučovací.

Text k úkolům č. 9–10:

V knize *Od etymologie ke krajině* autoři, tj. akademici i studenti z katedry českého jazyka Filozofické fakulty Ostravské univerzity, **ukazují**, že specifičnost vlastních jmen se zdaleka nevyčerpává jen pravopisem velkých písmen.

Zdroj: J. David, T. Klemensová, M. Místecký a kol. *Od etymologie ke krajině. Onomastika pro 21. století*.

9. Označte tvrzení, které je pravdivé:

- (A) Text v rámečku je souvětím, které obsahuje čtyři věty.
- (B) Výraz *písmen* (v textu je podtržen) má syntaktickou funkci neshodného přívlastku.
- (C) V textu se objevuje syntaktická chyba.
- (D) V textu jsou dva přístavky.

10. K výrazu *ukazují* (v textu je výraz označen tučně) napište vhodné synonymum.

.....

11. Označte možnost, v níž je porušena syntaktická struktura věty.

- (A) *Ty přípravné kurzy, o těch jsem už slyšel.*
- (B) *Krásná jako modré kvítí je ta moje země.*
- (C) *Byl jsem okraden, opakuj, okraden!*
- (D) *Chtěl být sám, zřejmě aby si celou věc promyslel.*

12. Označte, která instituce připravuje výslovnostní, pravopisné a mluvnické příručky s kodifikační platností:

- (A) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- (B) Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR, v. v. i
- (C) Národní knihovna ČR
- (D) Masarykova univerzita

13. Napište název jednoho odborného časopisu, který se zabývá českým jazykem.

.....

Klíč s řešením:

1. NE; ANO; ANO; NE; NE
2. B; D; C; E; A
3. Doplněk; sloveso (verbum); podmět (subjekt); předmět (objekt); přechodníku (transgresivu)
4. A
5. B
6. A
7. A
8. B
9. B
10. naznačují, ilustrují, demonstrují
11. A
12. B
13. např. Naše řeč, Slovo a slovesnost, Acta onomastica, Český jazyk a literatura

Kritéria pro vyhodnocení a postup, jakým se stanoví výsledek přijímací zkoušky nebo její části:

Základní statistické charakteristiky písemné přijímací zkoušky:

a) Du-Cj VZ

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 1
 Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
 Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 43
 Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
 Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 0,0

b) Hi-Cj Bc

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 3
 Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
 Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 41
 Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
 Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 5,0

c) Aj-Cj Bc

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 3
 Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
 Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 42
 Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
 Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 1,0

d) Aj-Cj Vz

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 4
 Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
 Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 46
 Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
 Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 2,5

e) Fj-Cj Vz

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 1
 Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
 Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 44
 Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
 Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 0,0

f) Nj-Cj Vz

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 1
 Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
 Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 41
 Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
 Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 0,0

g) Cj-Aj Bc

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 5
Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 42
Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: 37,2
Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 4,44

h) Cj-Aj Vz

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 3
Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 43
Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 2,08

i) Cj-Bi Vz

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 1
Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 35
Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 0,0

j) Cj-Du Vz

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 1
Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 42
Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 0,0

k) Cj-Fi Bc

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 1
Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 44
Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 0,0

l) Cj-Fj Vz

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 1
Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 36
Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 0,0

m) Cj-Ge Vz

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 8
Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 44
Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: 36,5
Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 14,86

n) Cj-Hi Vz

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 13
 Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
 Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 44
 Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: 37,46
 Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 4,61

o) Cj-Hv Vz

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 1
 Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
 Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 44
 Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
 Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 0,0

p) Cj-La Vz

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 1
 Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
 Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 39
 Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
 Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 0,0

q) Cj-Ma Vz

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 1
 Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
 Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 47
 Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
 Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 0,0

r) Cj-Ps Vz

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 1
 Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
 Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 45
 Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
 Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 0,0

s) Cj-Rj Bc

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 1
 Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
 Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 34
 Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
 Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 0,0

t) Cj-Rj Vz

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 2
 Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
 Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 44
 Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
 Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 7,07

u) Cj-Sj Vz

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 1

Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 40
Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 0,0

v) Cj-So Bc

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 1
Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 41
Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 0,0

w) Cj-Tv Vz

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 1
Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 37
Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 0,0

x) Cj-Vv Vz

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 1
Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 26
Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 0,0

y) Cj-ZSV Vz

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 17
Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 47
Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: 39,94
Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 4,76

z) CjL completus

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 21
Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 47
Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: 35,81
Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 6,34

Filozofická fakulta Ostravské univerzity

Informace o přijímacích zkouškách podle studijních programů

2. Studijní program Český jazyk a literatura Bc.

Forma přijímací zkoušky: písemná

Varianta studijního programu:

- a) Cj-Ps Vz
- b) Cj-Rj Vz
- c) CjL completus

Test z **Českého jazyka a literatury** - varianta B

Úplné zadání písemné přijímací zkoušky nebo její části (u testů s výběrem odpovědi správné řešení):

Přijímací zkouška z českého jazyka a literatury (Bc.)

náhradní termín

Jméno a příjmení .....

Univerzitní číslo .....

Podpis: .....

Jazyková část (písemný test)

Není-li uvedeno jinak, správnou možnost označte zakroužkováním příslušného písmena. U úloh, které stojí na výběru z možností, existuje jen jedna správná odpověď. Maximum je 50 bodů. Správné odpovědi u úkolu 1 jsou hodnoceny po 2 bodech, u úkolů 2–3 po 1 bodu a u úkolů 4–13 po 3 bodech. Body se neodečítají. Časová náročnost: 40 minut.

Text k úkolu č. 1:

JMENNÁ ČÁST PŘÍSUDKU JMENNÉHO ZE SPONOU

Přísudkové substantivum, které nestojí po předložce a nemusí být determinováno adjektivem, bývá v češtině buď v nominativu (*Eva je učitelka*), nebo v instrumentálu (*Eva je učitelkou*). Přirozená (tj. intuitivně vnímaná a intuitivně respektovaná) pravidla pro volbu jednoho z těchto dvou pádů jsou v celku jednoduchá a v detailech dosti složitá. Základní pravidlo (které však pravděpodobně není pravidlem zcela obecným, tj. takovým, které by pokrývalo všechny případy vět s predikativním substantivem) lze formulovat poměrně jednoduše: predikativní nominativ je prostředkem subjektivně pojímaného ztotožnění abstraktního obsahu dvou entit označovaných substantivem (*Pět je prvočíslo*), predikativní instrumentál je prostředkem subjektivního přisouzení nějaké funkce entity A (= podmětové substantivum) entitě B (= predikativní substantivum). Např. ve větě *Nominativ je prostředkem ztotožnění se instrumentálem predikativního substantiva (prostředkem) vyjadřuje, že entita A (nominativ) funguje jako prostředek*. Podobně ve větě *Jan Ruml byl ministrem vnitra* se predikativním instrumentálem vyjadřuje, že Jan Ruml „fungoval“ jako ministr. Fungování může být vlastností dočasnou, např. *být ministrem*, nebo trvalou, např. *být (dobrým nebo špatným) vodičem tepla*. Neplatí proto poučka z dřívějších gramatik a stylistických příruček, že predikativním instrumentálem se vyjadřuje vlastnost přechodná, tedy netrvalá.

Zdroj: *CzechEncy – Nový encyklopedický slovník češtiny*. URL: <https://www.czechency.org/slovník>, upraveno.

1. Rozhodněte o pravdivosti následujících tvrzení. Zakroužkujte ANO, nebo NE.

Ve větě „Pavel je fotbalistou“ je přísudkové substantivum v nominativu.

ANO – NE

Nominativ vyjadřuje ztotožnění abstraktního obsahu dvou entit.

ANO – NE

Fungování jako rys instrumentálu v přísudku se týká jen trvalých vlastností.

ANO – NE

Pravidlo pro výběr mezi nominativem a instrumentálem v přísudku platí bez výjimky.

ANO – NE

Starší pravidlo o přechodnosti vlastnosti vyjádřené instrumentálem zůstává v platnosti.

ANO – NE

Text k úkolu č. 2:

A: Na okenním parapetu seděla obrovská černá vrána, která ho zvědavě sledovala svými lesklými očima. Robert se k ní pomalu přiblížil a zvědavě ji pozoroval. Na zvířeti bylo něco zvláštního, co ho přitahovalo. Zdálo se, že vrána má poselství, které čeká na odhalení.

B: Robert věděl, že vzkaz nemůže ignorovat. Ozbrožil se pistolí a vydal se na cestu k vile na Maple Street. Byla to majestátní rezidence, o které nikdo nic moc nevěděl. Když přišel na místo, zjistil, že brána je odemčená. Vstoupil do zahrady, kterou už zjevně nikdo měsíce nekosil.

C: Byl temný a deštivý večer a detektiv Robert Stevens se vracel do svého bytu po nekonečném pracovním dni. Užíval si ticho a klid, který ho obklopoval, a představoval si, jak si odpočine u dobré knihy. Ale jeho plány byly zmařeny, když přišel do bytu a spatřil podivný výjev.

D: „Co tady děláš, drahoušku?“ zeptal se Robert ironicky a naklonil hlavu na stranu. Vrána se zamračila a zobákem vytáhla kus papíru, který skrývala v peří. Byl to stručný vzkaz napsaný vysokými, špičatými písmeny: „Pomoc! Zločin ve vile na Maple Street.“

E: Mezi vzrostlými stvoly se ozývalo zlověstné šeptání. Nebylo jasné, odkud se bere, protože v okolí nikdo nebyl a v trávě nebylo možné se skrýt. Vypadalo to, jako by zvuky vydávala samotná zahrada. Robert vytáhl revolver a opatrně se blížil ke vstupním dveřím domu.

Zdroj: ChatGPT, upraveno.

2. Seřad'te jednotlivé části textu (A–E) za sebou tak, aby byla dodržena textová návaznost.

1 _____ 2 _____ 3 _____ 4 _____ 5 _____

Text k úkolu č. 3:

_____ je morfologická kategorie u substantiv, adjektiv, zájmen a číslovek, která většinou odpovídá jejich vztahu k jinému slovu (např. *čekat na Pavlínu*, *ulovit všechny čtyři*, *bát se o něj*). V češtině jich je celkem _____, ve slovenštině šest, v němčině čtyři (většinou u členů) a angličtina s touto kategorií nepracuje vůbec. Specifické postavení má _____ pád, kterým oslovujeme a voláme; je syntakticky samostatný. Zvláštní je rovněž _____ pád, který je vždy doprovázen _____ (např. *stát na skokanském můstku*).

Zdroj: CzechEncy – Nový encyklopedický slovník češtiny. URL: <https://www.czechency.org/slovník>, upraveno.

3. Doplňte na vynechaná místa v textu po jednom jednoslovném výrazu, který stylisticky i významově zapadá do kontextu věty.

Text k úkolu č. 4:

Slovní druh s názvem ***** označuje dynamické (v čase probíhající) příznaky, typicky příznaky substancí.

Zdroj: CzechEncy – Nový encyklopedický slovník češtiny. URL: <https://www.czechency.org/slovník>, upraveno.

4. Který z následujících výrazů lze doplnit na vynechané místo (*****), aby smysl textu zůstal zachován?

- (A) adjektiva
- (B) verba
- (C) partikule
- (D) substantiva

5. Označte větu, ve které je pravopisná chyba.

- (A) *Ombudsman je nezávislou osobou, která dbá na dodržování právních a etických pravidel v oblasti sociálního bezpečí.*
- (B) *Letošního adaptačního kurzu pro zahraniční studenty se zúčastnilo třicet motivovaných posluchačů z jedenácti zemí světa.*
- (C) *Kapacitu povinně volitelných předmětů pro 1. ročník nelze navýšit, a to kvůli požadavkům vyučujících na maximální obsazenost semináře či omezenému počtu míst v konkrétní učebně.*
- (D) *Vzhledem k tomu, že pro většinu studentů bývá přechod ze střední školy na univerzitu velkou změnou, nabízíme na tomto místě přehled nejčastějších otázek a odpovědí.*

6. Označte tvrzení, které je pravdivé.

- (A) Slovo *pětka* obsahuje 2 slabiky, 5 písmen, 5 hlásek.
- (B) Správný fonetický přepis slova *zpěvohra* je [spěvohra].
- (C) Ve větě *Jeho současná práce ho naplňuje* je slovo *současná* příklonka.
- (D) Ve spojení *za křížovatkou* je slovní přízvuk standardně na slově *za*.

7. Označte tvrzení, které je pravdivé.

- (A) Slovo *učitel* vzniklo odvozováním.
- (B) Slovo *tvorným* základem ve slově *přeběhnout* je *přeb-*.
- (C) Kořenem slova *podjatost* je *podja-*.
- (D) Předponou ve slově *vzpřícit* je *vzp-*.

8. Označte tvrzení, které je pravdivé.

- (A) Genitiv plurálu substantiva *stůl* je *stolů*.
- (B) Ve větě *Tomášovy děti studují v zahraničí* je slovo *Tomášovy* podstatným jménem.
- (C) Slovo *Velikonoce* patří mezi podstatná jména látková.
- (D) Opakované spojovací výrazy *i – i* řadíme mezi spojky vylučovací.

Text k úkolům č. 9–10:

V publikaci s názvem *Propria a apelativa – aktuální otázky II* (2023) vyšly také dva příspěvky, na kterých se autorsky podíleli akademici a doktorandky naší katedry.

9. Označte tvrzení, které je pravdivé:

- (A) Text v rámečku obsahuje přístavek.
- (B) Výraz *příspěvky* (v textu je podtržen) má syntaktickou funkci podmětu.
- (C) V textu se objevuje syntaktická chyba.
- (D) V textu jsou dva několikanásobné přívlastky.

10. K výrazu *vyšly* (v textu je výraz označen tučně) napište vhodné synonymum.

.....

11. Označte možnost, v níž je porušena syntaktická struktura věty.

- (A) *Pust' se ho!*
- (B) *Tereza nakonec maturitu zvládla.*
- (C) *V sále se objevila šik blondýnka s hlubokýma modrýma očima.*
- (D) *Linda, tu znám jen od vidění.*

12. Označte, která instituce připravuje výslovnostní, pravopisné a mluvnické příručky s kodifikační platností:

- (A) Karlova univerzita
- (B) Národní archiv ČR
- (C) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- (D) Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR, v. v. i

13. Napište název jednoho odborného časopisu, který se zabývá českým jazykem.

.....

Klíč s řešením:

1. NE; ANO; NE; NE; NE

2. C; A; D; B; E

3. pád (casus); sedm; pátý; šestý; předložkou (prepozicí)

4. B

5. C

6. D

7. A

8. A

9. B

10. např. byly publikovány, se objevily, se vyskytly

11. D

12. D

13. např. Naše řeč, Slovo a slovesnost, Acta onomastica, Český jazyk a literatura

Kritéria pro vyhodnocení a postup, jakým se stanoví výsledek přijímací zkoušky nebo její části:

Základní statistické charakteristiky písemné přijímací zkoušky:

a) Cj-Ps Vz

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 2
Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 48
Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 9,19

b) Cj-Rj Vz

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 1
Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 35
Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 0,0

c) CjL completus

Počet uchazečů, kteří se zúčastnili písemné přijímací zkoušky: 1
Nejlepší možný výsledek písemné přijímací zkoušky: 50
Nejlepší skutečně dosažený výsledek písemné přijímací zkoušky: 37
Průměrný výsledek písemné přijímací zkoušky: -
Směrodatná odchylka výsledků písemné přijímací zkoušky: 0,0

Ostrava 22. 6. 2023

Zpracovala: Romana Gračková

Za správnost odpovídá: Mgr. Mgr. Michal Místecký, Ph.D.